ਨੰਦਿਨੀ ਸ਼ਰਮਾ ਅਤੇ ਅਨੁ.

ਬਨਾਮ

ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰ.

(2022 ਦੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਸਿਵਲ) ਨੰ. 1087)

ਨਵੰਬਰ 16, 2022

[ਕੇ. ਐਮ. ਜੋਸਫ ਅਤੇ ਹ੍ਰਿਸ਼ੀਕੇਸ਼ ਰਾਏ, ਜੇ.ਜੇ.]

ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨਿਯਮ, 2013: ਆਰਡਰ IV, ਆਰ.ਆਰ.1(b), 5, 7(c) – ਆਰ.ਆਰ.1(b), 5, 7(c) ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਅਣ-ਉਚਿਤ, ਭੇਦਭਾਵਪੂਰਨ, ਦਬਾਉਣ ਵਾਲਾ ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਆਰਟਿਕਲ 14 ਅਤੇ 19(1)(g) ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੋਣ ਦੇ ਲਈ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ – ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਨਿਯਮ ਆਰਟਿਕਲ 145 ਦੇ ਅਧੀਨ ਬਣਾਏ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਅਧਿਕਾਰ ਸਿਰਫ ਉਸ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੇ ਵਕੀਲਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਵਕੀਲ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ – ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਹ ਨਿਯਮ ਇਕ ਵਰਗ ਦੇ ਵਕੀਲਾਂ ਨੂੰ ਖਾਸ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇਣਾ ਵੀ ਵਕੀਲ ਐਕਟ, 1961 ਦੇ ਸ. 30 ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ – ਫੈਸਲਾ: ਆਰਟਿਕਲ 145 ਆਫ ਦ ਕੰਸਟੀਟਿਊਸ਼ਨ ਨਾਲ ਸ. 5(2)(b) ਆਫ ਦ ਐਡਵੋਕੇਟਸ ਐਕਟ ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਂ ਵਾਦ ਕਰਨ ਲਈ ਕੌਣ ਯੋਗ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਲਈ ਪਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ – ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਆਉਣ ਨਾਲ ਹੀ ਉਪ-ਵਿਧਾਨ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਜੋ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨਿਕ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਤੋਂ ਆਪਣੀ ਉਤਪਤੀ ਲੈਂਦੇ ਹਨ, ਸਫਲਤਾਪੂਰਵਕ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਤ ਆਧਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ – ਇਕ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪਹਿਲੂਆਂ ਵਿੱਚ ਕੁਸ਼ਲਤਾ ਦਾ ਟੈਸਟ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਸਮੇਤ ਅਦਾਲਤ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰੈਕਟਿਸਾਂ, ਨੂੰ ਅਣ-ਉਚਿਤ ਜਾਂ ਮਨਮਾਨਾ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ – ਨਿਯਮਾਂ ਖਿਲਾਫ ਚੁਣੌਤੀ ਰੱਦ – ਐਡਵੋਕੇਟਸ ਐਕਟ, 1961 – ਸੈਕਸ਼ਨ 30, 5(2)(b) ਅਤੇ 34 – ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ – ਆਰਟਿਕਲ 145, ਏ ਅਤੇ 19(1)(g).

ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦਿਆਂ,

ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ: ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਸੰਭਵ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕੁਝ ਮੁਸ਼ਕਿਲਾਂ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦੇਵੇ ਪਰ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਲੋੜੀਂਦੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਆਧਾਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਜਦੋਂ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਇਸ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਇਕ ਸੰਵਿਧਾਨਿਕ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਉਤਪਤੀ ਲੈਂਦੀ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਆਰਟਿਕਲ 145 ਆਫ ਦ ਕੰਸਟੀਟਿਊਸ਼ਨ ਹੈ। ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪਹਿਲੂਆਂ ਵਿੱਚ ਕੁਸ਼ਲਤਾ ਦਾ ਟੈਸਟ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇਣਾ, ਸਮੇਤ

ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰੈਕਟਿਸਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਜਾਇਜ ਜਾਂ ਮਨਮਾਨੀ ਕਿਹਾ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰੇ।

ਸ੍ਰੀ ਅਰੁਣ ਕੁਮਾਰ ਅਤੇ ਇਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਦੀ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ (2015) 16 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 57; ਬਲਰਾਜ ਸਿੰਘ ਮਲਿਕ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਦੀ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ 895; ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਜਨਰਲ ਇੰਡੀਆ, 2012 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. ਆਨਲਾਈਨ ਦਿੱਲੀ 1876 ਇਨ ਰੀ: ਲਿਲੀ ਇਜ਼ਾਬੇਲ ਥਾਮਸ ਏ ਆਈ ਆਰ 1964 ਐਸ.ਸੀ. 855 : [1964] 6 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 229 – ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਕੇਸ ਲਾਅ ਰੈਫਰੈਂਸ

(2015) 16 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 57 ਪੈਰਾ 6 ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

[1964] 6 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 229 ਪੈਰਾ 7 ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

ਸਿਵਲ ਮੂਲ ਅਧਿਕਾਰ: ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਸਿਵਲ) ਨੰਬਰ 1087 ਦੇ 2022।

ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ 32 ਅਧੀਨ

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ-ਇਨ-ਪਰਸਨ

ਸੁਸ਼੍ਰੀ ਰਾਧਿਕਾ ਗੌਤਮ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਲਈ।

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸ੍ਰੀ ਕੇ. ਐਮ. ਜੋਸਫ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ ਦੁਆਰਾ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ।

1. ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮੁੜ ਫਾਇਲ ਕਰਨ ਵਿੱਚ 11 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮਾਫ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

2. ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਅਤੇ ਬਹਿਸ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਮਨਜ਼ੂਰ ਹੈ।

3. ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਜਿਸਨੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ 32 ਅਧੀਨ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਉਸ ਨੇ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਵਿੱਚ ਉਲਲੇਖਿਤ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹਨ:

A . ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨਿਯਮ, 2013 ਦੇ ਆਰਡਰ IV, ਨਿਯਮ 1(ਬੀ) ਅਤੇ ਨਿਯਮ 5 ਅਤੇ ਨਿਯਮ 7 (ਸੀ) ਨੂੰ ਨਾਜਾਇਜ, ਭੇਦਭਾਵਪੂਰਨ, ਦਬਾਉਣ ਵਾਲਾ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ 14 ਅਤੇ ਆਰਟੀਕਲ 19 (1) (ਜੀ) ਦੇ ਉਲੰਘਣ ਵਜੋਂ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਲਈ ਐਲਾਨਿਆ ਜਾਵੇ।

4. ਉਕਤ ਨਿਯਮ ਜੋ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ 145 ਅਧੀਨ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਵਕੀਲਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਨੂੰ ਜੋ ਕਿ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਵਕੀਲ ਕਿਹੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਖਾਸ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਅਨੁਸਾਰ, ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਵਕੀਲ ਹੈ ਅਤੇ ਜੋ ਪਾਰਟੀ-ਇਨ-ਪਰਸਨ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਅਜਿਹਾ ਨਿਯਮ ਜੋ ਵਕੀਲਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਕਲਾਸ ਨੂੰ ਖਾਸ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਸਜਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਵਕੀਲ ਐਕਟ, 1961 ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 30 ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ ਜਿਸ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਵਕੀਲ ਵਜੋਂ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਜਿਸ ਨੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ

ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਹੋ ਕੇ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਵਕੀਲ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਬਿਲਕੁਲ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕ ਹੈ ਜੋ ਹੁਣ ਸਿਰਫ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਹੀ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ।

5. ਅਸੀਂ ਨੂੰ ਇਹ ਸੁਣਨ ਦਾ ਲਾਭ ਵੀ ਮਿਲਿਆ ਕਿ ਸੁਸ਼੍ਰੀ ਰਾਧਿਕਾ ਗੌਤਮ, ਜੋ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 3-ਬਾਰ ਕੌਂਸਲ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਦੇ ਵਕੀਲ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ।

6. ਸੁਸ਼੍ਰੀ ਰਾਧਿਕਾ ਗੌਤਮ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 3 ਲਈ ਵਕੀਲ, ਨੇ ਸਾਡੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਲਿਆਇਆ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਮਿਸਟਰ ਅਰੁਣ ਕੁਮਾਰ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਆਫ ਇੰਡੀਆ, (2015) 16 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 577, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ, ਇੰਟਰ-ਅਲੀਆ, ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ-

"2. ਅਸੀਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਵਿਚਾਰਿਆ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸੁਝਾਅ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਹਾਂ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਲਿਲੀ ਇਜ਼ਾਬੇਲ ਥਾਮਸ, ਇਨ ਰੀ ਏਆਰ ਆਈ 146 ਐਸ.ਸੀ. 855 ਵਿੱਚ, ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਹਰੀਸ਼ ਉੱਪਲ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ (2003), 2 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 45 ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟਾਏ ਗਏ ਨਜ਼ਰੀਏ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।

3. ਅਸੀਂ ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਬਲਰਾਜ ਸਿੰਘ ਮਲਿਕ ਬਨਾਮ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਆਫ ਇੰਡੀਆ, 2012 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. ਆਨਲਾਈਨ ਦਿੱਲੀ 897 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਵੀ ਵਿਚਾਰਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਗਟਾਏ ਗਏ ਨਜ਼ਰੀਏ ਨੂੰ ਵੀ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਹੈ।

7. ਉਸ ਨੇ ਸਾਡੇ ਧਿਆਨ ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਬਲਰਾਜ ਸਿੰਘ ਮਲਿਕ ਬਨਾਮ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਜਨਰਲ ਇੰਡੀਆ, 2012 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. ਆਨਲਾਈਨ ਦਿੱਲੀ 897 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਵੱਲ ਖਿੱਚਿਆ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਮਿਸਟਰ ਏ. ਕੇ. ਸਿੱਕਰੀ, ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਮੁੱਖ ਨਿਆਂਕਾ ਜੀ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉਹ ਉਸ ਸਮੇਂ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਸਨ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਵਕੀਲਾਂ ਨੂੰ ਏ.ਓ.ਆਰ. ਅਤੇ ਨਾਨ-ਏ.ਓ.ਆਰ. ਵਿੱਚ ਵਰਗੀਕਰਣ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਨੂੰ ਹੀ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਕੇਸ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਸੀਮਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਆਪਤੀ ਜਤਾਈ ਸੀ। ਇਸ ਚੁਣੌਤੀ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਨਿਪਟਾਇਆ ਅਤੇ ਦਲੀਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਪਾਈ।

"9. ਇਹਨਾਂ ਸਾਰੇ ਵਕੀਲਾਂ ਨੇ ਤਰਕ ਦਿੱਤਾ ਕਿ 1961 ਦਾ ਐਕਟ ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ 246 ਅਧੀਨ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਐਡਵੋਕੇਟਸ ਐਕਟ ਦੇ ਚੈਪਟਰ III ਵਿੱਚ ਸੈਕਸ਼ਨ 16 ਵਿੱਚ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਦੋ ਕਿਸਮਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲਾਂ ਲਈ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੀਨੀਅਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵਕੀਲ।

ਇਸ ਲਈ ਏ.ਓ.ਆਰ. ਸਿਸਟਮ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦਾ ਕੋਈ ਉਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਮਕਸਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

10. ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਲੇਖ 145 ਅਧੀਨ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸ਼ਕਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਅਤੇ/ਜਾਂ

ਐਡਵੋਕੇਟਸ ਐਕਟ, 1961 ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਪੂਰਕ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ ਇਸਨੂੰ ਬਦਲਣ ਲਈ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਲੇਖ 145 ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀ ਸੰਸਦ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਕੋਲ ਐਡਵੋਕੇਟਸ ਐਕਟ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਏ.ਓ.ਆਰ. ਸਿਸਟਮ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦੀ ਕੋਈ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਲੇਖ 145 ਅਧੀਨ ਕੇਵਲ ਉਹਨਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਅਗਾਊ ਅਦਾਲਤ ਅੱਗੇ ਪ੍ਰੈਕਟਿਸ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ਪਰ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਅੱਗੇ ਪ੍ਰੈਕਟਿਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ।"

ਆਖਰ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਜੋ ਪੰਜ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਬੈਂਚ ਵਿੱਚ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਸਨੂੰ ਪਹਿਲੇ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1964 ਐਸ.ਸੀ. 855, ਇਨ ਰੀ. ਲਿਲੀ ਇਜ਼ਾਬੇਲ ਥਾਮਸ। ਇਥੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨਿਯਮਾਂ, 1960 ਦੇ ਨਿਯਮ 1 ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ, ਜੋ ਐਡਵੋਕੇਟ-ਆਨ-ਰਿਕਾਰਡ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਯੋਗਤਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਐਡਵੋਕੇਟਸ ਐਕਟ,1961 ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 52 ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਲੇਖ 145 ਤੋਂ ਵੀ ਸਹਾਰਾ ਲਿਆ, ਅਤੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ "ਪ੍ਰੈਕਟਿਸ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ" ਸਾਮਾਨਿਆ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਨਾ ਕੇਵਲ ਵਕਾਲਤ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਪਰ ਐਡਵੋਕੇਟ-ਆਨ-ਰਿਕਾਰਡ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਵੀ ਹੈ।

8 ਬੇਸ਼ੱਕ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਸਾਡਾ ਧਿਆਨ ਪਟਨਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇੱਕ ਫੈਸਲੇ ਵੱਲ ਖਿੱਚਿਆ। ਪਟਨਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਐਡਵੋਕੇਟ ਆਨ ਰਿਕਾਰਡ ਸਿਸਟਮ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰਾਜ ਦੀ ਬਾਰ ਕੌਂਸਲ ਨਾਲ ਰਜਿਸਟਰਡ ਕੋਈ ਵੀ ਐਡਵੋਕੇਟ ਪਟਨਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨਾਲ ਪ੍ਰੈਕਟਿਸ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਐਡਵੋਕੇਟ ਨੂੰ ਅਜੇ ਵੀ ਹੋਰ ਇੱਕ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਪਾਸ ਕਰਨੀ ਪੈਂਦੀ ਸੀ ਜਿਸਨੂੰ ਐਡਵੋਕੇਟ ਆਨ ਰਿਕਾਰਡ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਜੋ ਦਲੀਲ ਪਸੰਦ ਆਈ ਉਹ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਐਡਵੋਕੇਟਸ ਐਕਟ, 1961 ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 34 ਅਧੀਨ ਐਡਵੋਕੇਟਸ ਆਨ ਰਿਕਾਰਡ ਨੂੰ ਇੱਕ ਖਾਸ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇਣ ਜਾਂ ਕੇਵਲ ਐਡਵੋਕੇਟ ਆਨ ਰਿਕਾਰਡ ਨੂੰ ਹੀ ਨਿਯਮ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਚੀਜ਼ਾਂ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਸੀ।

9. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਐਡਵੋਕੇਟ ਆਨ ਰਿਕਾਰਡ ਦੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ, ਬੇਸ਼ੱਕ, ਇਹ ਇੱਕ ਸੰਵਿਧਾਨਿਕ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਉੱਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੈ, ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦਾ ਲੇਖ 145। ਲੇਖ 145 ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈ:-

145. ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਿਯਮ, ਆਦਿ.—(1) ਸੰਸਦ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ ਉੱਤੇ, ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨਾਲ, ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਪ੍ਰੈਕਟਿਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਯਮ ਬਣਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ—

ਅਦਾਲਤ ਅੱਗੇ ਅਭਿਆਸ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਬਾਰੇ ਨਿਯਮ;

) ਅਪੀਲਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਅਤੇ ਅਪੀਲਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੋਰ ਮਾਮਲਿਆਂ ਬਾਰੇ ਨਿਯਮ, ਇਸ ਸਮੇਤ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਾਂ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੀ ਸੀਮਾ;

(.c).) ਪਾਰਟ III ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਲਾਗੂਕਰਨ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਬਾਰੇ ਨਿਯਮ;

(cc.)_ [ਲੇਖ 139-ਏ] ਅਧੀਨ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਬਾਰੇ ਨਿਯਮ;

(d) ) ਲੇਖ 134 ਦੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ (ਸੀ) ਦੇ ਧਾਰਾ (1) ਅਧੀਨ ਅਪੀਲਾਂ ਦੇ ਮਨੋਰੰਜਨ ਬਾਰੇ ਨਿਯਮ;

(e) ) ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਸੁਣਾਏ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਫੈਸਲੇ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਸਮੀਖਿਆ ਅਧੀਨ ਲਿਆਉਣ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਬਾਰੇ ਨਿਯਮ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਸਮੀਖਿਆ ਲਈ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ, ਇਸ ਸਮੇਤ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਸਮੀਖਿਆ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੀ ਸੀਮਾ;

(f) ) ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਖਰਚੇ ਅਤੇ ਉਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਖਰਚੇ ਬਾਰੇ ਨਿਯਮ ਅਤੇ ਉਥੇ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਲਾਗੂ ਫੀਸਾਂ ਬਾਰੇ ਨਿਯਮ;

(g) ) ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਬਾਰੇ ਨਿਯਮ;

(h) ) ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੇ ਰੁਕਾਵਟ ਬਾਰੇ ਨਿਯਮ;

(i) ) ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਪੀਲ ਦੇ ਸੰਖੇਪ ਨਿਰਧਾਰਣ ਲਈ ਨਿਯਮ ਜੋ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਬੇਮਤਲਬ ਜਾਂ ਤੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਜਾਂ ਦੇਰੀ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਲਿਆਂਦੀ ਗਈ ਲੱਗਦੀ ਹੈ;

(j) ) ਲੇਖ 317 ਦੇ ਧਾਰਾ (1) ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਪੁੱਛਗਿੱਛਾਂ ਲਈ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਬਾਰੇ ਨਿਯਮ।

ਸਾਡਾ ਧਿਆਨ ਵੀ ਰਾਧਿਕਾ ਗੌਤਮ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 3-ਬਾਰ ਕੌਂਸਲ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਲਈ ਸਿੱਖਿਆ ਵਕੀਲ ਵੱਲੋਂ ਖਿੱਚਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਐਡਵੋਕੇਟਸ ਐਕਟ, 1961 ਵਿੱਚ ਸੈਕਸ਼ਨ 52 ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ:-

"52. ਬਚਾਉ — ਇਸ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਇਸ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਲੇਖ 145 ਅਧੀਨ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਉੱਤੇ ਅਸਰ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ— (ਅ) ਉਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ ਨੂੰ ਉਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅਭਿਆਸ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਵੇਗਾ;

(ਬੀ) ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਤੈਅ ਕਰਨ ਲਈ ਜੋ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ [ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਂ ਵਕਾਲਤ] ਕਰਨ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਣਗੇ।

ਇਕੱਠੇ ਪੜ੍ਹੇ ਜਾਣ 'ਤੇ, ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਚ੍ਛੇਦ 145 ਨਾਲ ਨਾਲ ਐਡਵੋਕੇਟਸ ਐਕਟ, 1961 ਦੀ ਧਾਰਾ 52(ਬੀ) ਦੇ ਨਾਲ, ਇਹ ਗੱਲ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਸ਼ੱਕ ਦੇ ਪਾਰ ਹੈ, ਕਿ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨਾਲ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਸਤਾ ਹੈ, ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ

ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਂ ਵਕਾਲਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਇਹ ਚੁਣੌਤੀ ਤੋਂ ਪਰੇ ਹੈ।

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦਾ ਤਰਕ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਿਯਮ ਅਸਮਾਨਤਾਪੂਰਨ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਆ10. ਪਣੀ ਨਿਆਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਵਿੱਚ ਸੱਦਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਅਧੀਨ ਵਿਧਾਨ ਨੂੰ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਬੁਨਿਆਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਇੱਕ ਅਪੀਲੀ ਫੋਰਮ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਬੈਠੀ ਹੋਈ ਜੋ ਵਿਧਾਨ ਦੀ ਸਮਝਦਾਰੀ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਉਣ ਲਈ ਤਲਾਸ਼ ਕਰ ਰਹੀ ਹੋਵੇ। ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਇੱਕ ਨਿਯਮ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਜੋ ਕਿ ਅਧੀਨ ਵਿਧਾਨ ਦੀ ਇੱਕ ਪ੍ਰਜਾਤੀ ਹੈ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਹ ਨੁਕਸ ਨਾਲ ਪੀੜਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਬਹੁਤ ਹੀ ਜਾਣੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੁੜ ਮੁੜ ਕੇ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਕੇਵਲ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਵੈਧ ਕਰਾਰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਇਹ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕੀ ਨਤੀਜੇ ਪੈਦਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਸਾਨੂੰ ਨੋਟ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਇੱਕ ਖਾਸ ਵਕੀਲ ਖਿਲਾਫ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਹੈ- ਜੋ ਇਤਫਾਕਨ ਜਵਾਬੀ ਨੰਬਰ 2 ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਸੰਭਵ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕੁਝ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਪੈਦਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਲੋੜੀਂਦੀ ਮਜ਼ਬੂਤ ਨੀਂਹ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ ਜੋ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਧੀਨ ਵਿਧਾਨ ਦੀ ਇੱਕ ਪ੍ਰਜਾਤੀ ਦੀ ਚੁਣੌਤੀ ਨੂੰ ਸਫਲਤਾਪੂਰਵਕ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਮੂਲ ਇੱਕ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਵਿੱਚ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਨੁਚ੍ਛੇਦ 145 ਹੈ।

11. ਵੱਖ ਵੱਖ ਪਹਿਲੂਆਂ ਵਿੱਚ ਕੁਸ਼ਲਤਾ ਦੀ ਪਰੀਖਿਆ ਪਾਸ ਕਰਨ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇਣਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰੈਕਟੀਸਾਂ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਅਸਮਾਨਤਾਪੂਰਨ ਜਾਂ ਮਨਮਾਨੀ ਨਹੀਂ ਕਹਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਉਕਤ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਅਵੈਧ ਕਰਾਰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਕੋਈ ਖਾਸ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਹੈ, ਤਾਂ ਬੇਸ਼ੱਕ ਕਾਨੂੰਨ ਇੱਕ ਉਚਿਤ ਉਪਾਯ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰੇਗਾ। ਇਹ ਇੱਕ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਹੋਰ ਅਗਾਂਹ ਨਹੀਂ ਖੋਜਣਾ ਚਾਹੀਦਾ: ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਖਾਰਜ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਲੰਬਿਤ ਅਰਜ਼ੀ(ਆਂ), ਜੇ ਕੋਈ ਹੋਵੇ, ਨਿਪਟਾਰੇ ਹੋ ਗਏ ਹਨ।

ਦੇਵਿਕਾ ਗੁਜਰਾਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ।

(ਅਸਿਸਟਡ: ਪ੍ਰੀਤਮ ਭਾਰਤੀ, ਐਲ ਸੀ ਆਰ ਏ)

ਡਿਸਕਲੇਮਰ ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Vasu Gupta
Advocate